

Note 17**Varige driftsmidler, eierbenyttede eiendommer og leieavtaler****Regnskapsprinsipp****Varige driftsmidler**

Varige driftsmidler, inkludert eierbenyttet eiendom, innregnes til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer utgifter for å anskaffe eller utvikle eiendelen. For kvalifiserende eiendeler kapitaliseres renter som en del av eiendelen. Næringsseiendom som klassifiseres som investeringseiendom i henhold til IAS 40 er ikke en del av varige driftsmidler. Se note 18 for informasjon vedrørende investeringseiendom.

Varige driftsmidler består i hovedsak av eierbenyttede eiendommer, bygninger og tomter, maskiner og annet produksjonsutstyr. Eierbenyttet eiendom er eiendom som benyttes av konsernet i egen virksomhet, først og fremst konsernets hovedkontor.

Konsernet avskriver eiendelene fra det tidspunktet hvor eiendelene er tilgjengelig for bruk med unntak av tomter som ikke avskrives. Avskrivningene reduserer bokført verdi av eiendelene. Estimert utnyttbar levetid, avskrivningsmetode og restverdi vurderes årlig. Det benyttes lineære avskrivninger, da dette anses best å reflektere forbruket av eiendelene. Restverdien anslås til null for de fleste eiendeler. Reparasjoner og vedlikehold innregnes i resultatregnskapet som andre driftskostnader når de påløper.

Benyttede avskrivningstider er:

Eierbenyttet eiendom/bygninger	50–100 år
Tekniske installasjoner i bygninger	20 år
Transportmidler	5 år
Inventar/maskiner	3–5 år

Gevinst eller tap ved avgang av varige driftsmidler beregnes som differansen mellom netto salgsinntekt og eiendelens regnskapsførte verdi og klassifiseres som del av «Andre driftskostnader» i resultatregnskapet.

Beløp i tusen kroner	Eierbenyttede eiendommer	Bygninger, tomter og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Sum varige driftsmidler
Akkumulert kostpris				
Per 1. januar 2021	916 309	1 096 822	696 686	2 709 817
Reklassifiseringer	-	-16 549	27 063	10 514
Tilgang	5 749	377 095	69 413	452 257
Avgang	-	-41 023	-70 225	-111 248
Omregningsdifferanser	-	-16 941	-25 959	-42 900
Per 31. desember 2021	922 057	1 399 405	696 978	3 018 440
Reklassifiseringer	-14 478	-89 974	11 576	-92 876
Tilgang	-	128 519	142 528	271 047
Avgang	-	-185 417	-12 429	-197 846
Omregningsdifferanser	-	-2 840	-10 240	-13 080
Per 31. desember 2022	907 580	1 249 692	828 414	2 985 685
Akkumulerte av- og nedskrivninger				
Per 1. januar 2021	-123 911	-304 535	-540 851	-969 297
Reklassifiseringer	-	-2 120	-3 112	-5 232
Av- og nedskrivninger	-25 364	-61 358	-49 359	-136 082
Avgang	-	1 372	69 533	70 905
Omregningsdifferanser	-	1 788	21 029	22 818
Per 31. desember 2021	-149 275	-364 854	-502 760	-1 016 888
Reklassifiseringer	-	-759	-	-759
Av- og nedskrivninger	-29 403	-61 393	-56 809	-147 606
Avgang	-	-1 966	-2 038	-4 004
Omregningsdifferanser	-	92	8 116	8 208
Per 31. desember 2022	-178 679	-428 879	-553 515	-1 161 073
Netto bokført verdi per 31. desember 2021	772 782	1 034 551	194 218	2 001 552
Netto bokført verdi per 31. desember 2022	728 901	820 813	274 898	1 824 613

Reklassifiseringer består av reklassifiseringer innad i immaterielle og varige driftsmidler samt reklassifiseringer til/fra varelager og investeringseiendom.

Leieavtaler

Konsernets leide eiendeler inkluderer kontorer og annen fast eiendom, IT-utstyr og øvrig utstyr. Konsernets bruksretteiendeler er kategorisert og presentert i tabellen under:

Beløp i tusen kroner	Bygninger	Annet utstyr	2022	Bygninger	Annet utstyr	2021
Anskaffelseskost 1. januar	419 475	89 208	508 682	431 093	86 371	517 464
Tilgang	44 080	27 252	71 332	18 550	10 071	28 621
Avgang	-5 241	-1 862	-7 104	-10 125	-1 458	-11 584
Omregningsdifferanser	-8 833	-2 729	-11 562	-20 043	-5 777	-25 820
Anskaffelseskost 31.12	449 480	111 868	561 349	419 475	89 208	508 682
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1. januar	-124 363	-62 405	-186 768	-96 507	-50 157	-146 664
Avskrivning	-33 186	-17 629	-50 815	-36 811	-17 373	-54 184
Avgang	3 349	1 424	4 774	10 125	1 458	11 584
Omregningsdifferanser	2 273	1 923	4 196	-1 171	3 667	2 496
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31. desember	-151 926	-76 687	-228 613	-124 363	-62 405	-186 768
Balansført verdi 31.12	297 554	35 181	332 736	295 111	26 803	321 914

Anvendte praktiske løsninger

Konsernet leier også PC-er, IT-utstyr og maskiner med avtalevilkår fra 1 til 3 år. Konsernet har besluttet å anvende unntaket om å ikke innregne leieavtaler der den underliggende eiendelen har lav verdi, og innregner dermed ikke leieforpliktelser og bruksretteiendeler for noen av disse leieavtalene. I stedet kostnadsføres leiebetalingene når de inntreffer. Konsernet innregner heller ikke leieforpliktelser og bruksretteiendeler for kortsiktige leieavtaler mindre enn 12 måneder.

Udiskonterte leieforpliktelser

Beløp i tusen kroner	2022	2021
År 1	57 115	45 068
År 2	202 130	33 694
År 3	24 858	188 224
År 4	14 135	14 982
År 5	10 994	10 484
Etter år 5	28 924	31 120
Totale udiskonterte leieforpliktelser 31.12.	338 156	323 571